

Vers van de pers ... heet van de naald

door Ben Poelman

Onlangs verscheen bij uitgeverij In de Knipscheer het door Lutgard Mutsaers geschreven boek 'Roep der Verten', dat ik graag onder uw aandacht breng. Dit boek draagt als ondertitel: 'Krontjong van roots naar revival'. Alleen de kaft al brengt je meteen in oosterse sferen. We zien als achtergrond een aaneenschakeling van bamboestokken met daarvoor het silhouet van een krontjongspeler. De roots op de kaft worden gesymboliseerd door de prent van een krontjongorkestje rond een zangeresje en de foto van een optreden door voormalig Doe Maar artiest Ernst Jansz op de Haagse Pasar Malam Besar.

In dit kloeke 559 pagina's tellende boek leest u alles wat u altijd al over krontjong hebt willen weten.

Het beschrijft gedetailleerd de ontstaansgeschiedenis en de wortels van deze muzieksoort en gaat ook uitgebreid in op wat voor ons – verzamelaars van de historische geluidsdragers - interessant is. In het verleden wijdde ons lid Gerard Hoffmann een aantal artikelen aan krontjong en beschreef hij daarin met name de activiteiten van Frederik Belloni (Weergever 1988-4), de Krontjongband van de Indische Club Amsterdam o.l.v. J.H. Stadelmann (Weerg. 1986-5/1988-4) en Krontjongband Eurasia (Weerg. 1988-4). In 'Roep der Verten' lezen we gedetailleerd over deze personen en gezelschappen. Mutsaers memoreert ook de activiteiten van platenmaatschappijen als Beka en Columbia in de Oost, geïllustreerd door talrijke uit Indische kranten afkomstige advertenties, waarin uitgebrachte platen worden gepresenteerd. Odeon is er als platenmaatschappij al vroeg bij. Naast krontjong en stamboel wordt er veel ander Maleis repertoire uitgebracht.

In de eerste decennia van de vorige eeuw trok menig vaderlands artiest van enige naam naar Ned. Indië en ook daaraan besteedt Lutgard Mutsaers in haar boek veel aandacht. Zo worden de tournees van Jean-Louis Pisuisse en Max Blokzijl, Cor en Tilly Ruis, Emiel Hullebroeck belicht. Vooral de laatste was volgens Mutsaers erg geïnteresseerd in de muziek waarmee hij in Indië kennismaakte. Hij arrangeerde zelfs Maleise liederen, die hij tijdens zijn concerten speelde en zong. 'Roep der Verten' gaat ook in op de invloed die uitging van de Amerikaanse jazz en de Hawaiïan muziek op de muziekbeleving in het vooroorlogse Ned. Indië.

Als na de oorlog repatrianten terugkeren naar Nederland en zich in ons land Molukkers vestigen, zorgen die ervoor dat in Nederland muziek uit de voormalige kolonie in de belangstelling blijft en zelfs een revival beleeft, mede dank zij de Pasar Malams.

Dank zij de Krontong Klapper die we achter in het boek aantreffen worden we wegwijs gemaakt met de namen en termen die te maken hebben met krontjong. In haar nawoord schrijft Mutsaers dat zij bij het schrijven van dit boek zoveel mogelijk terug wilde naar af, zonder voorgekauwde noties en overgeleverde veronderstellingen. Zij geeft aan dat het dankzij het digitaal beschikbaar stellen van krantenbronnen door de Koninklijke Bibliotheek sinds 2010 het voor haar gemakkelijker werd haar diepgaande onderzoek af te ronden. De lezer zal constateren, dat dit haar goed is gelukt, al moet ik toegeven, dat de citaten soms dusdanig lang zijn, dat je als lezer de draad wel eens kwijtraakt.

‘Roep der Verten’ zou niet compleet zijn, wanneer het niet een cd zou bevatten met historische krontjongopnamen evenals muziek van recente datum. De titels op de cd worden uitgebreid toegelicht net als de artiesten die het betreffende nummer uitvoeren. De restauratie van de historische opnamen werd verzorgd door ons lid Tim de Wolf.

Graag beveel ik dit boek bij u aan.

Lutgard Mutsaers: ‘Roep der Verten’, is verschenen bij uitgeverij ‘In de Knipscheer’, ISBN 978 90 6265 829 9 NUR 662

Prijs € 34,50

Bron: *De Weergever*, 37ste jrg. no. 1 2015 [www.de-weergever.nl]